

Acta i avaluació taller de comerç.

Sessió informativa realitzada en el marc del procés participatiu del Pla d'usos de Ciutat Vella, el dia 7 de juny de 2017, a les 18 hores, a la Sala Auditori del Born Centre de Cultura i Memòria (c/ Comercial, 5)

Objectius de la sessió:

- Informar del procés participatiu:
 - Objectius del procés participatiu
 - Canals de participació: tallers, visites i web.
- Els objectius del nou Pla d'usos i les intencions de regulació: què pot i què no pot regular?
- Resoldre dubtes i preguntes particulars al voltant del Pla d'usos.
- Recollir la situació del comerç al Districte segons la percepció dels veïns i comerciants.
- Recollir i localitzar els aspectes que volem mantenir, millorar i protegir envers al comerç.
- Generar espais per a construir propostes conjuntes.

Guió de la sessió:

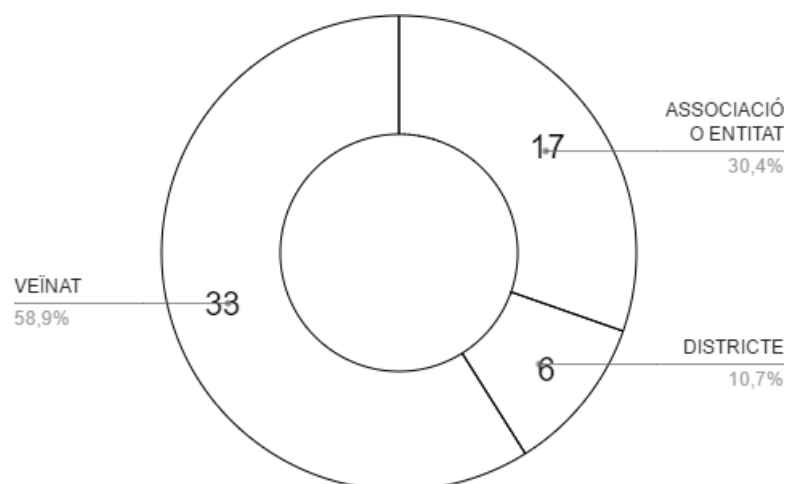
La sessió es va plantejar amb 5 moments diferents:

- Moment 1: Rebuda i presentació de la sessió i dels assistents. 5 minuts.
- Moment 2: Treball en grups: Què s'ha de tenir en compte en la situació del comerç als barris? 60 minuts.
- Moment 3: Posada en comú dels comentaris i propostes. 30 minuts.
- Moment 4: Tancament. 5 minuts.

Assistència

A la sessió hi van assistir 12 persones de les quals 33 es va presentar com a veïns i 17 com a representants d'associacions. També van assistir 5 persones del Districte:

- Ferran Caymel: Conseller Participació
- Marc Pinedo: Cap depart. Llicències
- Júlia Barea. Consellera Ciutadans
- Marc Rodés. Conseller PDeCat
- Albert Sancho. Conseller BeC.

Espai de dubtes tècnics:

Aquests dubtes es van recollir dins de l'espai de treball per grups en el qual estava el cap del departament de llicències. Van sorgir diversos dubtes que s'exposen a continuació.

PREGUNTES/TEMES	RESPOSTES
El pla d'usos és una eina que pot promoure activitats?	<i>No, el Pla d'usos no pot promoure l'establiment d'activitats. El que pot fer és limitar, o condicionar la implantació d'altres activitats.</i>
Els souvenirs estan regulats pel Pla d'usos?	<i>No. Aquests establiments estan regulats i en el cas de Ciutat Vella, prohibits, des de l'any 2007, pel Pla Especial d'Establiments de Souvenirs.</i>
Quin és el procediment per a les sancions a locals que incompleixin les normes?	<i>El Pla d'usos el que fa és regular les condicions de l'obertura de la llicència, es a dir el procediment per a obtenir. Si l'activitat proposada està admesa es podrà realitzar. El control per a assegurar que es fa aquesta activitat i no una altra es fa amb controls de l'equip d'inspecció (actualment 8 persones). Quan es troba alguna irregularitat es posa en marxa el procediment administratiu sancionador, que ofereix garanties al propietari per a que pugui fer al·legacions. Acostuma a ser un procediment llarg en el temps.</i>
Com és que ara hi ha moltes llicències de forns de pa que en el fons actuen com a bars (tipus 365, Granier, etc)? No haurien de tenir llicència de bar?	<i>Aquests establiments tenen llicències de bar, i segurament les han obtingut quan el Pla d'usos de 2013 estava vigent, o mitjançant traspassos i trasllats d'altres llicències. Que un forn de pa tingui degustació no està permès, si ho fa és una irregularitat.</i>
Com pot ser que es pugui obtenir una llicència d'activitat sense el permís de la comunitat de propietaris? (Exemple del nou local que es vol obrir en l'antic local de tel·les l'Indio de carrer Hospital).	<i>Com a administració pública, el procediment per a l'obtenció de llicències està reglat, i qualsevol persona pot tenir accés a una llicència, sempre i quan compleixi la normativa vigent. Una vegada es tingui la llicència, es poden fer acords entre privats (Comunitat i propietari de llicència) per a facilitar o limitar algunes qüestions relatives a la instal·lació, però l'administració ha de garantir i atorgar la llicència en tot cas si s'adequa a les normatives.</i>

Comentaris recollits dins dels grups de treball:

Grup 1

-
- 01** -Hem de resoldre entre tots la qüestió de cap a on anem . Del diagnòstic jo crec que el problema és més aviat estructural, és a dir, que el tema no seria tant qué hem de fer sinó per a qui.
- S'ha de protegir però també s'ha d'avançar entenent amb això que si no volem que els establiments com algunes botigues de la Boqueria passin de vendre productes frescos a sucres i gelats s'ha de pensar en alternatives.
- És important no fer recaure la idea de "culpa" de l'actual situació en certs sectors (Restauració, Oci nocturn...) sinó promoure i divulgar la idea que ens hem d'involucrar tots.
- S'ha de controlar en positiu i no plantejar el Pla d'usos com una eina de control i penalització repressora. Per això el Pla d'Usos ha de treballar en paral·lel i de manera coordinada amb altres eines que puguin promoure canvis que el Pla d'Usos no pot i que es faci en positiu.
- Una de les majors (o la major) problemàtica actual es deriva del desmembrament social. Abans tothom es coneixia i això feia que hi hagués un sistema autoregulatori de tot allò que anava aflorant i que no era en benefici de tots.
- 02** -Manca comerç de proximitat
- Ha augmentat el monocultiu
- La competència ara ja és només contra les grans superfícies
- S'hauria d'introduir el concepte dels bens immaterials que faciliti la protecció de certs establiments no tan sols pel valor immoble dels edificis que ocupen sinó per l'activitat que generen i el valor afegit que aporten al barri. En aquest sentit seria interessant crear, en paral·lel al Pla d'usos, una base de dades on es llistessin tots aquells establiments que s'han de preservar.
- El que està passant a Barcelona no és un cas aïllat, succeeix a altres ciutats mundials i d'aquestes algunes com París i Roma se'n surten millor.
- La problemàtica no és arribar a fer un bon Pla d'Usos sinó en fer-lo complir. Per això cal inspeccions i eines per que el Pla d'Usos es compleixi.
- 03** - Hi ha un tema de consciència de tothom, absolutament necessària per poder promoure el canvi
- És necessari reinventar-se per poder mantenir certs oficis però amb una nova perspectiva. Per exemple, els fusters van passar de fer mobles a mida a no tenir gens de feina i ara tornen a tenir molta feina fent petites reparacions.
- 04** -Hace 20 años, cuando paseabas por Ciutat Vella impresionaba que cada tienda era distinta e irrepetible. Esto era un valor que se ha ido perdiendo y que deberíamos tener muy presente para no evitar seguir perdiéndolo
- Hay que proteger contenido y no contenedor
- Se debería vender la idea de la importancia de comprar en los comercios locales no solo a la gente local sinó también a los turistas.
- 05** -Quan parlem d'establiments emblemàtics no ens hauríem de cenyir a aquells

establiments catalogats com a emblemàtics sinó incloure també establiments que fa 10-15 anys que estan al barri i que en formen part dins la consciència col·lectiva.

-És important crear una cultura de sensibilització general per donar suport a tots aquells comerços que ho necessiten

- 06 -En Donosti se hizo una campaña de publicidad, para apoyar al comercio local y sensibilizar a la sociedad vasca sobre la importante labor que los comercios minoristas tienen: no solo en la economía y el empleo, sino como garantes del equilibrio de la vida urbana en los municipios de Euskadi.

Grup 2

- 01 Les associacions de comerciants que estem treballant amb el territori veiem com que cada cop hi ha menys voluntat de la gent que obre local d'associar-se. Es beneficien dels avantatges que té tenir-ne una Associació de comerciants en el territori (donar veu a les problemàtiques del carrer, paguem neteja i llums de Nadal) però no paguen la quota anual que és molt petita. Hem de convèncer amb motivacions econòmiques a aquestes noves activitats per a que es posin dins de l'Associació. Això és trist, perquè nosaltres entenem l'associacionisme com a una manera de teixir xarxes i generar complicitats, no com a un rendiment o un intercanvi de serveis (Que l'AC ofereixi un servei als comerciants).

Proposem que els comerços adherits a associacions de comerciants puguin tenir accés a descomptes en determinats impostos, o altres avantatges, com un telèfon de consultes o de respostes ràpides. També proposaríem als comerços que signin un acord cívica, per a fomentar comerços arrelats al territori.

A vegades també sentim que hi ha criminalització de la tasca dels comerciants, sobretot dels restauradors, i sobretot pel que fa al soroll al carrer. El restaurador, el que pot controlar és la situació dins del local, quan la gent surt fora, també se'ls obliga a tenir cura de que no facin soroll, però aquest és un espai de titularitat pública. No té sentit que es posin multes als establiments per coses que les causen els clients fora del local.

Tampoc estem d'acord amb la venda ambulant.

Veiem que cada cop hi ha més forns de pa que funcionen com a bar, no entenem que aquests establiments, amb la llicència de forn de pa, estiguin actuant com a bars. (S'explica posteriorment que aquests establiments tenen llicència de bar realment).

El que passa ara és que manca veïnatge, nou veïnatge, i la gent no va a comprar als comerços tradicionals, sinó a les grans superfícies. El comerç està destinat a turistes però també a nouvinguts, que tenen uns altres models de consum, més en els seus cercles (es recorda que a Ciutat Vella, prop de la meitat de la gent que hi viu ha nascut a l'estranger, i això ha modificat molts carrers amb botigues especialitzades, sobretot al Raval).

Pel que fa als superserveis i alimentaris, creiem que s'han de regular-los i també revisar les condicions laborals dels treballadors nouvinguts que hi treballen allà. Normalment el funcionament d'aquests serveis es prou opac. (Es recorda que aquests establiments ja estan regulats, i que no es pot discriminar la regulació en funció de qui proposa obrir una activitat).

- 02 Com a veïna trobo que cada cop hi ha menys comerç de proximitat, menys diversitat i un comerç més destinat al turisme. Ja ni podem anar a comprar al mercat, els preus son cars i el producte destinat als turistes.

- 03** Jo tinc un restaurant i em sobte que estem demanant més restriccions (inclús des del sector de la restauració) tot i que ara, i em sembla bé, ja que tothom ha de complir les normes, hi han un munt de controls per part de l'administració (tema de terrasses, accessos, seguretat, etc.). Potser son necessaris però tanmateix hauríem de pensar quines altres eines, més enllà de les restriccions podrien complementar al Pla d'usos per a promoure un comerç (i restauració), més divers.
- 04** Penso que falta autocrítica també per part dels comerciants, ja que no només l'Ajuntament té la culpa dels mals. Hem de revisar tots el que funciona i no funciona en el comerç.
- 05** La concentració de determinats locals sí que causa soroll. També vigilar els horaris d'obertura.
- 06** Una altra cosa que hem de tenir en compte és que la gent a determinades zones de Ciutat Vella està molt empobrida, i això significa que no té capacitat d'autoconsum. Això es reflexa sobretot a la zona del Pou de la Figuera per exemple, on hi han molts locals buits i poc comerç destinat a la gent d'allà. Com que té pocs recursos ha d'anar a súpers de preus baixos, i no es pot permetre tenir altre consum.
- Amb aquests locals buits es pot promoure activitats com habitatges, o locals públics on es posin activitats útils per als barris.

Propostes dels grups de treball exposades en plenàries.

Propostes grup 1

-
- 01 Protecció establiments emblemàtics:** Crear un llistat de tot aquell establiment que pel seu valor material i/o immaterial dóna sentit i valor afegit a la vida de barri i els seus habitants i protegir-los de manera que no desapareguin.
- 02 Regulació:** L'administració ha d'assegurar-se que es regula controla i fa complir no només limitant sinó donant eines.
- 03 Diversitat:** La diversitat de comerços i a qui van dirigits és un aspecte fonamental a preservar. En aquest aspecte es proposa fer una mapa de zones del Districte que en aquest aspecte són exemplars i d'altres que en són l'oposat.
- 04 Grans empreses versus petit comerciant:** S'han de trobar eines que assegurin una igualtat d'oportunitats entre grans empreses i petit comerciant/emprenedor. D'altra manera el petit comerciant/restaurador, que sovint és el més integrat i implicat en la vida de barri, anirà desapareixent degut a la pressió econòmica que imposen les grans corporacions.
- 05 Mida i ús:** Trobar eines que ajudin a regular quins usos s'haurien d'autoritzar o no a un local depenent de la mida d'aquest (superfície).

Propostes grup 2

-
- 01 Evitar la concentració d'activitats:** causen molèsties al veïnat i mancances de comerços diversos. S'assenyalen zones en les quals aquesta concentració és evident (Carrer Ample (bars), carrer Sant Pau (botigues telèfons), i la zona Centre-Nord del Raval.

- 02 Fomentar l'associacionisme:** amb l'objectiu de reforçar els vincles entre comerços i veïnatge i a canvi donar avantatges per als comerços associats.
- 03 Diversitat:** S'ha de garantir que hagi un comerç divers. S'ha assenyalat la zona del barri de Santa Caterina com a zona diversa avui en dia.
- 04 Promoure l'apertura d'establiments en locals buits:** per exemple habitatges i promoure activitats en el marc del Pla de Desenvolupament Econòmic.

Altres propostes que es van fer en l'espai de plenària en comú

- 01** Promoure botiques que falten aprofitant els locals que estan tancats
- 02** Prendre com exemple l'empresa privada que està fent una consulta pública per determinar quins comerços falten al barri
- 03** El turisme no s'ha de intentar fer desaparèixer sinó anar introduint altres models econòmics i quan aquests funcionin anar reduint l'oferta turística.
- 04** Els recursos que genera el turisme haurien de revertir en la gent que sense treure'n un benefici directe han de conviure i sovint patir la seva presència.
- 05** Valorar que s'hagi canviat l'orientació del Pla d'usos de 2013 a aquest nou de 2017, i que ara hi hagi intenció de posar més regulació a determinades activitats.
- 06** Proposar establir una condició de densitat per a activitats en tot el Districte, per a evitar la concentració d'activitats.
- 07** Augmentar els Plans de Desenvolupament per a potenciar l'obertura de comerços de proximitat en zones com Sant Pere i Raval Suc (que tenen menys teixit comercial).
- 08** Generar i potenciar un diàleg continu amb els veïns (per exemple: preguntar abans de posar un establiment, fer taules de diàleg amb els veïns, etc.) El teixit social s'està trencant.
- 09** Augmentar la diversitat dels comerços i establiments.